

Ötmillió dolláros ruhagyári export

Kifelé a gödörből

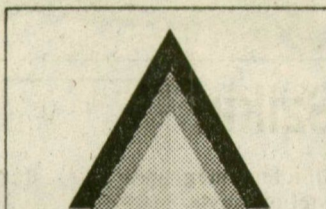
„Eladni” Szegedet, mint régióközpontot – így lehet a legto-
mobb megfogalmazni az 1990. július 8-a és 14-e között meg-
rendezendő kereskedelmi hét célját. A szervezők olyan hetet ál-
modtak, amelyen a Dél-Magyarország, Bánát és a Vajdaság
gazdálkodói szándékait, terveiket, ötleteiket és vágyait
összevethetik, megmérhetik egy piaciorientált közegben: a tőkés
világ kereskedőivel. Ezen a héten a gyakorlatban és fölerősödve
találkozhat információ az információval, privatizációs igény a
működő tőkével, fejlesztési elképzelés a befektethető pénzzel, áru a
vásárlóval, gyártó a kereskedővel – pénzügyi tanácsadók,
idegenforgalmi és kereskedelmi szakemberek, és nem utolsó-
sorban a médiák, a sajtó, a rádió, a televízió segítségével.

Érkeznek vissza a KSH címére a kereskedelmi hétre jelentkezők
kérdőívei – újabbak postázása miatt a beérkezési határidő is
tolódik –, melyek feladói közül
elsőként a Szegedi Ruhagyárt
kérdéztük, mit csinálnak most, mit
várnak a rendezvénytől.

– A szegedi gyár évente 5
millió dollár értékben exportál az
Amerikai Egyesült Államokba,
Kanadába, Angliába, Olaszor-
szágba, Svájcba és még sorolhat-
nám – válaszolja a kérdés első
felére dr. Balogh Tamás vezér-
igazgató-helyettes. – Nagyobb
gyáregységünk van még Szentesen,
Bácsalmáson, valamint kisebb
üzemünk további négy községben.

– Mit gyártanak Szegeden, amit
maradéktalanul megvesz a Nyugat?

– Csak zakót és nadrágot, ezzel
azonban nincs mit szégyenkezniük.
A német és japán gépsorokat, az
olasz vasalógépeket nagyobbbrészt
lízingeltük, az utolsó töltesztő-
részetet éppen a múlt hónapban

KERESKEDELMI HÉT
SZEGED, 1991. JÚLIUS 8-14.

fizettük ki. Zakó- és nadrágtechno-
ológiánkat bárkinek szívesen
megmutatjuk, ebben követjük a
világszínvonalat. Mint ahogy a
számítógépes gyártmányelőké-
szítésben is.

– Eddig ez nagyon szép, külö-
nösen úgy, hogy a konfekció-
iparra rossz idők járnak.

– A tavalyi év nálunk sem volt
felhőtlen, a belföldi kereslet egy-
szerűen eltűnt. A spórolást a ru-
hán kezdték az emberek, a takaré-
koskodó vállalatok nem rendel-

tek munkaruhát. Az inflációs
áremelkedést nem lehet áthárítani
a nyugati vevőre, a forintleérté-
kelés sem követte maradék-
talanul a belföldi árváltozásokat.
Korábbi támogatásainkból semmi
se maradt az elmúlt évre, így egy
szerény pozitív szaldót már siker-
ként kell értékelnünk.

– Marad tehát rossz emlékü
évek az 1990?

– Remélem, mindenesetre idén
fél év alatt több nyereséget produ-
kálhatunk, mint tavaly összesen.

– Mit várnak a kereskedelmi
hétől?

– Hosszan soroltam külföldi
piacainkat, de ez nem jelentheti
azt, hogy nincs már több keres-
kedni valónk. Az amerikai piac
egy általános recesszió miatt
beszűkülő látszik, ott csökkenhet-
nek eladásaink. Szeretnénk, ha új
partnerek is megismerhetnének
bennünket, mit gyártunk, azt mi-
lyen műszaki színvonalon tesszük,
hogy Szeged a konfekcióiparban
nem a világ vége.

– Milyen új kapcsolatokra
számítanak?

– Olaszországba eddig is szál-
lítottunk, de nagyon örülünk an-
nak, hogy egyre több új vevő je-
lentkezik Itáliából. Ez minden-
képpen kiütemítő, az olasz felsőru-
házat a konfekcióiparban minde-
nütt elismert.

K. A.

SVÉD CSAPÁGY –
1929 ÓTA

„Szereld és felejtse el”

Egésznapos, az előadások és a
konzultáció mellett *műszer- és
termékbemutatóval színesített*
szimpóziumot tartott tegnap
Szegeden a Tisza Szállóban az
SKF Svéd Golyóscsapágy Rt. A
világ vezető óriása 17 ország
több mint 80 gyárában évente
félmilliárd csapágyat állít elő. A
méret az egymilliméteres furat-
átmérőtől egészen a 6 méteresig
terjed.

A közel 50 ezer alkalmazottat
foglalkoztató multinacionális
vállalat termékeit a világ 134
országában kiépített értékesítési
hálózatán keresztül forgalmazza.
Bevételei 1989-ben elérték a 4,5
milliárd dollárt. A teljes eladások
értékének 85 százalékát a gördü-
lőcsapágyak, míg a fennmaradó
hányadot a tartozékok, a szer-
számok és a rezgésdiagnosztikai
műszerek adják. Legnagyobb
vásárlói közé világszerte az
autóipar, a vasúti járműgyárak, az
általános gép- és nehézipar
számítanak.

A svéd konszern 1929 óta
fennálló – rendszerváltásokat
átvészelt – magyarországi iro-
dája Budapesten az Üllői út 55.
szám alatt található. Mérnökei
szaktanácsadóval segítenek a
csapágybeépítési és -alkalmazási
kérdésekben. A tegnapi szimpó-
zium legfontosabb célja a gyárt-
mánykatalógus bemutatásán túl az,
hogy a felhasználóknak tudato-
sodjon, az SKF nem csupán csa-
págyat, tömítést, kenőanyagot,
műszert kínál, hanem mindazt a
tudást, ami biztosítja, hogy ezek
maradéktalanul betöltsék szerep-
üket.

Mint Frank János főmérnöktől
megtudtuk, a csapágy élettartama
csak 25 százalékban befolyá-
solható a gyártással, a többi a
szerelés, illetve a karbantartás
szakszerűségétől függ. Ez utóbbi-
akon még sok a javítani való,
hiszen a csapágyak lehetséges
élettartamuknak átlagosan alig
több mint egyharmadát érik meg.
A jövő mindenképpen a „szereld
és felejtse el” csapágyaké,
amelyek önkönöket, karbantartást
nem igényelnek.

(kovács)

Mértéktartó osztalékfizetés

A napokban megtartandó banki
közgyűléseken az államot képviselő
személyek azt a kormányzati
álláspontot fogják követni, hogy a
bankok mértéktartóak legyenek az
osztalékfizetésben. Ennek szelle-
mében a nagybankok esetében 10
százalékos osztalék kifizetését
javasolja a kormányzat – nyilat-
kozta az MTI-nek Botos Katalin,
tárca nélküli miniszter.

A tartalékok növelése érdeké-
ben az állam, mint tulajdonos a
három nagybank (a Budapest
Bank Rt., az Országos Kereske-
delmi és Hitelbank Rt., és a
Magyar Hitel Bank Rt.) esetében
ezért maximum 10 százalékos
osztalék kifizetését indítványozza.
Ezekben a bankokban az állam
részese 35–50 százalék között
van. A kisbankok esetében –
hasonló megfontolásból –
ugyancsak célszerű mérsékelt
osztalékot fizetni a részvénye-
seknek, ami a szóban forgó ban-
kok egy részénél már a közgyű-
lések határozataiban tükröződik is.

SZABADOS VITA A PIAC SZABADSÁGÁRÓL

Mi lesz az ingatlanbérleti díjakkal?

Érdekegyeztető fórum a városházán

A nem lakáscélú helyiségek bérleti díjainak
emelését érintő tárgyalások kezdődtek tegnap
délután a városházán. Az önkormányzatot dr.
Lippai Pál polgármester és Tühegyi József
alpolgármester, az IKV-t Tóth Dezső igazgató
és Györkei János gazdasági igazgatóhelyettes,
a vállalatot felügyelő bizottságot Juhász Antal
elnök, a vagyonkezelési, vállalkozási és
privatizációs bizottságot Csillag János
képviselte: a harmadik oldalt a bérlők: az
állami vállalatok, szövetkezetek, valamint a
vállalkozók és kisiparosok érdekvédelmi
szervezeteinek vezetői alkották.

Lippai Pál polgármester kívánatos tenden-
ciaként jellemezte a piaci viszonyok fokozatos
kialakulását, ezzel együttjáró bérleti díjak
emelése is. A többlépcsős átlakuláson van a
hangsúly, mondotta, az önkormányzat nem
kívánja tönkretenni az iparosokat, ellen-
kezésképp, minden emberileg méltányolható
kérelmet figyelembe vesz, de nem lehet tekintettel
a profiltól idegen albérleteztetésre. Ugyan-
akkor a polgármester az Iposztól nekiszegedett
kérdésre elismerte, az önkormányzat hibázott,
a feleket már jóval előbb a tárgyalászatához
kellett volna hívni.

Az IKV vezetői megemlézték, hogy az
ország nagyvárosai közül Szeged a leg-

olcsóbb, a lehetséges kedvezményeket tolták
előtérbe (a hetven év felettiek esetében nem
emelik a díjat, a felújításokat pedig elszá-
molják); értetlenül álltak a tény felett: a
bérlők, miután másoknak továbbadják az
önkormányzati tulajdont, kíméletlenül a piaci
árakat érvényesítik, ám ők maguk még ahhoz
közeli értéket sem hajlandók fizetni – ugyanis
Martonosi István (Kisossz), a harmadik oldal
egyeztetett álláspontját kifejtve azt is közölte:
az IKV 1952 óta az ingatlanokhoz egy tíz érté-
ket hozzá nem adta, a felújítások költségeit
nem viselte, ezért ők úgy állapodtak meg: nem
fizetik a díjtöbbletet. Hozzátette: a vállalkozók
(állami, szövetkezeti, társas és egyéni for-
mákban) töltik meg a város zsebét, a város
belőlük él, őket utólagos egyeztetésekre s nem
érdemi tárgyalásokra a hívni – bűn. A bérleti
díjemelés rendkívül káros következményeként
említette, hogy az akadályozza az előprivati-
zációt.

Az Iposz vezetői álláspontjukról tapodtat
sem mozdultak: az IKV érje be a tavalyi
százszázalékos emeléssel, az ipartestület
mesteremberei nem hajlandók a megnövelt
bérleti díjakat a szolgáltatások árába beépí-
teni, s így a lakosságra továbbhárítani.
Hozzáfütték, ha kell, a Rózsa Ferenc sugár-

út (Fő fasoron) olyan demonstrációt
szerveznek, hogy Újszegedről nem tudnak
bejutni munkahelyükre az emberek.

Az alpolgármester szerint a szolgáltatások
árát nem rögzített bérleti díjak segítségével
kell alacsony tartani; a demonstráció
lehetőségével kapcsolatban megkérdezte:
vajon nem egy tökeerős vállalkozó mellett
állnának-e ki inkább a polgárok, aki ötszörös
összeget fizet a város kasszájába a közvagyon
gyarapításáért.

E vagyon sokan magukénak érzik, saját
tökeként kezelik, mondotta Csillag János,
hiszen az ingatlanokat többmillió forintért
viszik be különböző vállalkozásokba. Az IKV
viszont semmit se csinál, nem szolgáltat,
hanem csupán kasszíroz, tette hozzá a
HungarHotels igazgatója, annak okán, hogy
szerinte az IKV gazdasági igazgatóhelyettese
a vendéglátást ócsárolta.

A mind nyitottabb és szabadabb(szájú) vita a
felek közeledését eredményezte: a következő
fordulóra álláspontjaikat felülvizsgálják, s
megkísérlik megkeresni a lehetséges
kompromisszumot.

Ó. J.

Indul az EBRD

Londoni pénzügyi körökben a hétfőn megnyílt Európai Újjáépítési
és Fejlesztési Bank (EBRD) iránti kétségek igazolását látják abban,
hogy az új pénzügyi intézet az idén várhatóan mindössze 200-300 millió
dollárt kölcsönöz a kelet-európai országoknak.

A banknál úgy becsülik, hogy működésének első öt évében 5,5
milliárd ECU (több mint 6 milliárd dollár) kölcsönzésére és 600
millió ECU (több mint 700 millió dollár) közvetlen befektetésére
vállal kötelezettséget. Nyolc év múlva a kölcsönök értéke 12,6 milliárd
ECU és a befektetések értéke 1,8 milliárd ECU lehet. Ehhez persze
növelni kell majd a bank alapítókét.

A pénzügyi szakemberei szerint kötelezettségvállalásaik más
kölcsönzőket és befektetőket is bátorítanak majd.

ÚJRA A TABÁN

A röpdőső hétmillió

Sötétben minden vezető fekete – különösen, ha sötétségen a
közelmúltat értjük, s a jelen bajaiért csak ott keressük a
főbűnösöket. Nemrégiben arról írtunk, hogy a Tabán Lakásépítő
és Fenntartó Szövetkezet előző vezetőinek hibájából 14 millió
forint „úszott el” a felújítási alaphoz. Azóta kiderült, hogy a
valóság azért árnyaltabb egy kicsit.

Negyedévenként megtörténik,
hogy elkeseredett emberek keres-
nek föl bennünket, és elmondják:
szövetkezeti tagként építkeznek, a
pénzüket elfogyott, a ház még lak-
hatatlan, és nem tudják, mit csinál-
janak. Átkozzák a szövetkeze-
tet, az albérletért, ahová az idő-
közben leadott lakásukból kény-
szerültek, félhavi bérüket fizetik
havonta. Voltak, akik illegálisan
beköltöztek leendő saját lakásuk-
ba, mert nem bírták tovább.

Ismét mások azt kifogásolják,
hogy a lakásszövetkezeti vezetés

jelenlegi elnök egy dokumentu-
mot mutatott, amelyet a Status
Könyvvizsgáló és Vagyonértékelő
Kft. készített. Utóbb alkalmam
volt átlapozni a Status értékelését,
és abban a figyelmembe ajánlott
bekezdéseken kívül mást is
találtam.

A 34. számú Jogtanácsosi
Munkaközösség vizsgálata szerint
Szél Árpád éppen 7 millió forintot
engedett el a Bérkert utca 10.
számú ház lakóinak tartozásából.

Az építkezésre a felújítási alapot
használta föl – meghozzá

Építkezésekre forgatta a felújítási alapot,

jogszabályba ütköző módon.

és a pénzt sohasem látják viszont.
Így történt ez a Tabánnál is, ahol
1988 tavaszán változott a veze-
tőség. Az új elnök, Szél Árpád
kénytelen-kelletlen továbbvitte a
megkezdett építkezéseket – és to-
vább apasztotta a felújítási alapot.

Az az információ azonban,
amely szerint a régi vezetés 14
milliót fogyasztott volna el a
felújítási alaphoz – mondjuk így –
nem egészen pontos... Az 1987.
évről szóló zárszámadás szerint
addig (1987. december 31-ig)
körülbelül 3 millió forintot hasz-
náltak föl az építkezésekre. Má-
jusban pedig már új gazdára letek
a vezetői székek.

Érdekes viszont a
„7 milliós könyvelési
manőver”

esete. Az elpárologtató felújítási
alap történetének illusztrálására a

A felhasználás önmagában nem
szabálytalan, ha arra küldött-
gyűlési határozatot hoznak, és
kötelezettséget vállalnak az
összeg visszapótlására. A 7 millió
esetében mindkét feltétel
hiányozott.

A vezetőségváltás után több
mint egy évvel Szél Árpád le-
véltben szólította fel a régi elnö-
köt: számoljon be a tevékeny-
ségéről. Az előző – aki kénte, hogy
neve ne szerepeljen a nyilván-
osság előtt – ugyancsak levélben
javasolta: hívják össze a régi
vezetést, és közösen tisztázzák a
vittas pontokat. Nem kapott vá-
laszt. Írásos beszámolóját így is
elkészítette, amit el is juttattak a
szövetkezeti tagsághoz.

A milliók azért mégiscsak
eltűntek valahol. Hogy milyen
mechanizmus szerint, azt a
következő írás próbálja kideríteni.
Ny. P.